

[Anders Poulsen]

»Det forekommer mig bl. a. vanskeligt at begrunde en sådan fradragsret alene i skattesager og ikke i andre sager mod det offentlige.«

Jeg er helt enig med skatteministeren i det sidste, og den naturlige konsekvens af dette synspunkt vil være at indføre fradragsret for udgifter også ved andre sager vedrørende borgernes rettigheder og forpligtelser over for det offentlige. Og det er netop det, vi fra venstres side fremsætter forslag om.

(Kort bemærkning).

Bernhard Baunsgaard (RV):

Efter hr. Anders Poulsens indlæg nu føler jeg, at det er nødvendigt at understrege, hvad det var, jeg sagde før: jeg vil gerne se på det for at finde en eller anden ordning, og jeg minder om, at jeg ikke er tilhænger af fradragsordninger. Fordi jeg rækker hånden frem, vil jeg jo da nødig ædes med hud og hår.

Anders Poulsen (V):

Jeg forstår udmærket, at hr. Bernhard Baunsgaard ikke vil ædes med hud og hår. Det har jeg bestemt heller ikke i sinde.

Når jeg nu er på talerstolen, vil jeg godt sige, at det skuffer mig lidt, at skatteministeren ikke besvarer de spørgsmål, jeg stillede i mit indlæg til ministeren.

Ministeren for skatter og afgifter (Hjortnæs):

Jeg har noteret mig de spørgsmål, hr. Anders Poulsen har stillet, men jeg mener, at de hører naturligt hjemme under udvalgsarbejdet. Jeg går ud fra, at hr. Anders Poulsen vil lade dem stille via udvalget til mig, og så skal de naturligvis blive besvaret. Jeg tror ikke, at det tjener noget fornuftigt formål at indlede en diskussion med hr. Anders Poulsen på nuværende tidspunkt.

Formanden:

Jeg minder om, at første behandling er en behandling til fremsættelse af de principielle synspunkter.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling
vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til skatte- og afgiftsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Op- hold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

17) Første behandling af:

Forslag til folketingsbeslutning om forhøjelse af det faste lønmodtagerfradrag.

[Af Rahbæk Møller (SF) m. fl.]

(Beslutningsforslag nr. B 112. Fremsat 26/3 80).

Sammen med denne sag foretoges de under punkterne 18–23 på dagsordenen opførte sager, nemlig:

18) Første behandling af:

Forslag til folketingsbeslutning om forenklet skattemæssig behandling af biler, der benyttes både erhvervsmæssigt og privat.

[Af Rahbæk Møller (SF) m. fl.]

(Beslutningsforslag nr. B 113. Fremsat 26/3 80).

19) Første behandling af:

Forslag til folketingsbeslutning om en reform vedrørende pensionsordninger m.v.

[Af Rahbæk Møller (SF) m. fl.]

(Beslutningsforslag nr. B 114. Fremsat 26/3 80).

20) Første behandling af:

Forslag til folketingsbeslutning om ophævelse af fradragsretten for gaver.

[Af Rahbæk Møller (SF) m. fl.]

(Beslutningsforslag nr. B 116. Fremsat 26/3 80).

21) Første behandling af:

Forslag til folketingsbeslutning om ophævelse af fradragsretten for indskud på etableringskonti.

[Af Rahbæk Møller (SF) m. fl.]

(Beslutningsforslag nr. B 117. Fremsat 26/3 80).

22) Første behandling af:

Forslag til folketingsbeslutning om ophævelse af 3.000 kr.s fradraget.

[Af Rahbæk Møller (SF) m. fl.].

(Beslutningsforslag nr. B 115. Fremsat 26/3 80).

23) Første behandling af:

Forslag til folketingsbeslutning om ophævelse af skattefradragets retten for livsforsikringer m.v. (3.000 kr.s fradraget).

[Af Waldorff (VS) og Wilhjelm (VS)].

(Beslutningsforslag nr. B 123. Fremsat 28/3 80).

Forslagene sattes til forhandling.

Forhandling

Ministeren for skatter og afgifter (Hjortnæs):

Beslutningsforslag nr. B 112 drejer sig om en forhøjelse af det faste lønmodtagerfradrag, der jo i dag er maksimalt 2.000 kr., til 4.000 kr. og om, at beløbet i fremtiden pristalsreguleres.

Som det fremgår af bemærkningerne til forslaget, er lønmodtagerfradraget ikke blevet reguleret siden 1973, og jeg må erkende, at det vil være en vis lettelse både for skatteyderne og for ligningsmyndighederne, hvis lønmodtagerfradraget forhøjes som foreslået af SF.

Bortset fra denne lettelse er der imidlertid ikke noget særligt behov for en sådan forhøjelse af beløbsgrænsen, da den skattepligtige jo kan få fradrag for de faktisk afholdte udgifter, hvis disse overstiger de 2.000 kr. Yderligere må det tages i betragtning, at en forhøjelse af det faste fradrag til 4.000 kr. i 1980 skønnes at medføre et provenutab på ca. 1,6 mia kr. på årsbasis. Jeg kan derfor ikke i den nuværende økonomiske situation anbefale forslaget til vedtagelse.

Beslutningsforslag nr. B 113 drejer sig om en forenklet skattemæssig behandling af biler, der benyttes både erhvervmæssigt og privat. Regeringen er enig i, at der bør ske en forenkling af reglerne på dette område. Der er imidlertid tale om flere forskellige sæt af regler, således om lønmodtagerens private

brug af arbejdsgiverens bil, om lønmodtagerens brug af sin egen bil til arbejdsgiverens erhvervskørsel, eventuelt mod en særlig godtgørelse, og om arbejdsgiverens brug af egen bil både til privat og erhvervmæssig kørsel. I øvrigt er der også en sammenhæng mellem disse regler og reglerne om fradrag for befordringsudgifter mellem hjem og arbejdsplads.

Hele dette område må behandles under ét, og der er igangsat et arbejde med henblik på en forenkling af hele området. Regeringen vil afvente resultaterne af dette undersøgelsesarbejde, før der tages beslutning om en eventuel ændring af reglerne, og jeg kan derfor ikke på nuværende tidspunkt gå ind for SFs forslag.

Så er der beslutningsforslagene nr. B 114, 115 og 123, der alle drejer sig om regler i pensionsbeskatningsloven. Til disse tre forslag vil jeg blot sige, at regeringen inden for de sidste 10 måneder har gennemført flere ændringer i pensionsbeskatningsloven. I juni 1979 blev der foretaget væsentlige begrænsninger af fradragets retten for indbetalinger til rateforsikringer i pensionsojemed og pensionsordninger med løbende udbetalinger. Ved ændringslovene i december 1979 og i marts 1980 er de hidtidige afgiftssatser på 25 pct. og 35 pct. forhøjet til 40 pct. Man fik også gennemført, at afgiftsforhøjelsen kom til at gælde rentetilskrivninger m.v. til allerede opsamlede pensionsmidler, således at fremtidig rentetilvækst på pensionsmidler bliver beskattet med 40 pct.

Regeringen er herefter ikke indstillet på at foreslå yderligere ændringer af pensionsbeskatningsloven på nuværende tidspunkt, og jeg kan derfor ikke gå ind for beslutningsforslagene, selv om de i princippet er i overensstemmelse med intentionerne i socialdemokratiets skattereformforslag.

Så er der beslutningsforslag nr. B 116, som går ud på en ophævelse af bestemmelsen i ligningslovens § 8 a om adgang til at fradrage gavebeløb til foreninger og institutioner med almennyttigt formål. Et tilsvarende forslag indgik i regeringens oplæg til en skatte-reform i maj 1978.

Jeg er for så vidt enig i de tanker, der ligger bag forslaget, nemlig ønsket om at opnå administrative forenklinger og en mere retfærdig fordeling af skattebyrden. Men forslaget rejser også problemer, og jeg tvivler på, at der er politisk baggrund for at gennemføre

[Ministeren for skatter og afgifter]

et forslag som det, SF her er fremkommet med. I øvrigt mener jeg, at det forudsætter en nærmere konsekvensvurdering, hvis forslaget skulle gennemføres.

Beslutningsforslag nr. B 117 drejer sig om ophævelse af fradragsretten for indskud på etableringskonti. Til dette forslag kan jeg sige, at vi i december fik afskaffet adgangen til frigivelse af indskud på etableringskonti til forlods afskrivning på kommanditaktiver. Samtidig blev det bestemt, at erhvervelse af udbyttekontrakter ikke længere giver ret til forlodsafskrivning og dermed til frigivelse af etableringskontomidler.

Jeg kan ikke anbefale, at man nu går videre og helt afskaffer retten til at fradrage indskud på etableringskonto. Da ordningen blev indført i 1965, var det med den begrundelse, at unge lønmodtagere, der agter at etablere egen virksomhed, i årene forud for etableringen bør have adgang til en skattemæssig fordel af lignende art, som investeringsfundsordningen giver selvstændige erhvervsdrivende. Jeg anser det for rigtigt, at vi bevarer dette incitament til de unges bestræbelser for at etablere sig med selvstændig virksomhed, og kan derfor ikke gå ind for forslaget.

Erenbjerg (S):

De foreliggende forslag til folketingsbeslutning, hvoraf SF har fremsat de seks og VS har fremsat et enkelt, kan i deres nuværende form ikke vinde tilslutning i det nuværende folketing.

En del af forslagene er i overensstemmelse med, hvad der var indeholdt i regeringens oplæg til en skattereform i 1978 – en skattereform, der ikke dengang og heller ikke i dag kan skabes et flertal for i folketinget. Grundtanken bag regeringens skattereformforslag fra 1978 var at sikre en mere rimelig fordeling af de samlede skattebyrder til fordel for de laveste og mellemste indkomstgrupper.

Denne mere rimelige fordeling skulle opnås ved at sanere en række skattemæssige fradrag bort. Bl. a. var det indeholdt i regeringens skattereformforslag, at det faste lønmodtagerfradrag på 2.000 kr. skulle bortfalde sammen med en række andre fradrag. Nu foreslår SF, at dette fradrag skal sættes op til 4.000 kr. Ud over at det giver et provenutab på 1,6 mia kr. på årsbasis og derfor trækker i en anden retning end den af regeringen til-

sigtede gennem det netop indgåede forlig, må man også stille spørgsmålet, om det er retfærdigt at hæve lønmodtagerfradraget til 4.000 kr., thi dette fradrag skal indrømmes alle, uanset om lønmodtagerne har haft udgifter af en sådan størrelsesorden for at kunne passe et arbejde. I dag er det således, at i de tilfælde, hvor de faktiske udgifter overstiger 2.000 kr., kan disse fradrages på selvangivelserne. Ved at indrømme alle et fradrag på 4.000 kr. vil man stille de mennesker ringere, der eksempelvis har transportudgifter inden for 4.000 kr.s grænsen, i forhold til de mennesker, der bor i umiddelbar nærhed af deres arbejdsplads. Vi kan ikke støtte forslaget, som det foreligger, men vi er villige til at tage en nærmere drøftelse af samme i udvalget.

Forslag nr. B 113 vedrører beskatningen af biler, der anvendes både privat og erhvervs-mæssigt. Vi kan give forslagsstillerne ret i, at det er en problematik, der optager uforholdsmæssig meget af landets ligningskommissioners tid – tid, som kunne have været anvendt langt bedre til større og mere væsentlige opgaver. Vi er altså enige med forslagsstillerne i, at der bør skabes mere tilgængelige regler for hele dette område, men vi er af den opfattelse, at der er tale om så stort et problem, at vi må afvente det udvalgsarbejde, der for nærværende er i gang omkring en forenkling af disse regler, inden vi kan tage konkret stilling til, hvorledes problemet bedst kan løses.

Beslutningsforslag nr. B 114 indeholder forslag om en begrænsning til 25.000 kr. årlig for det beløb, som kan indbetales til en pensionsordning. Mange mennesker i dette land har aftalt deres aflønning under forudsætning af, at der hvert år indbetales et bestemt beløb på en pensionskonto. Dette beløb står naturligvis i forhold til den udbetalte løn, hvorfor man ikke pludselig kan komme og gribe ind i nu afsluttede overenskomster mellem den enkelte og en arbejdsgiver. De begrænsninger, der blev indført i december 1979 og i marts 1980, var begrænsninger af et omfang, som vi for nærværende finder tilstrækkeligt, men som forslagsstillerne nævner det i bemærkningerne til forslaget, er en reform af pensionsordningerne en væsentlig del af en samlet skattereform, og derfor må forslagsstillerne vel også kunne tilslutte sig det synspunkt, at en ændring af disse ordninger må afvente det tidspunkt, hvor der i dette ting kan skabes et flertal for en skattereform,

[Erenbjerg]

der bygger på de tanker, som socialdemokratiet har nedfældet i oplægget til en skattereform fra 1978.

3.000 kr.s fradraget for livsforsikringer m.v. foreslås ophævet af såvel SF som VS. Mange mennesker i dette land – som oftest lønmodtagere – er i den situation, at de ikke er i stand til at stille den fornødne sikkerhed for et eventuelt optaget lån. Som en af betingelserne for at opnå et lån forlanger man i visse tilfælde, at låntageren tegner en livsforsikring. Man pålægger ham altså en ekstra rentebyrde. Vi finder ikke, der er noget odiøst i, at præmien til en sådan livsforsikring er fradragsberettiget, ligesom vi finder det rimeligt, at opsparring på børneopsparingskonti kan være fradragsberettiget.

I den forbindelse kan det undre én, at såvel SF som VS har rettet opmærksomheden på de fradrag på selvangivelsen, som lønmodtagerne også har mulighed for at drage nytte af. For at udrydde enhver misforståelse skal det være indrømmet, at disse fradragsbortfald også var med i vores forslag til en skattereform, men som tidligere anført skal det bemærkes, at disse var et led i en større helhed.

Beslutningsforslag nr. B 116 opfordrer regeringen til at fremsætte forslag om at ophæve retten til at fradrage gavebeløb til foreninger med velgørende og almennyttige formål. Vi er for så vidt enige med forslagsstillerne i, at der muligvis nok kunne trænges til en udlugning i de forskellige foreninger, der kan modtage fradragsberettigede gaver, men vi finder ikke for nærværende, at et så konsekvent forslag som det fremsatte skal nyde fremme, da der blandt de modtagende foreninger også findes foreninger, som vi anser det for værdifuldt at støtte – en støtte, der nok ville få et mindre omfang, hvis gaverne ikke var fradragsberettigede.

Som rosinen i pølseenden har vi forslaget om at ophæve retten til at foretage skattefrie indskud på en etableringskonto. Vi er sikre på, at det er en ordning, som oftest anvendes af unge lønmodtagere, der har et ønske om senere at starte selvstændig virksomhed. Ved at ophæve denne regel ville man stille disse unge dårligere i forhold til allerede etablerede, idet disse kan foretage skattefrie henlæggelser på investeringskonti. Vi kan derfor ikke gå ind for dette forslag.

Som en samlet vurdering af forslagene skal jeg konkludere, at en del af forslagene har vi mere sympati for end andre, men vi må fra socialdemokratiets side som en generel betragtning anføre, at samtlige forslag hører hjemme i en større helhed, i en samlet skattereform, som der i dag ikke er politisk mulighed for at få gennemført i folketetinget.

Anders Poulsen (V):

Jeg kan i modsætning til socialdemokratiets ordfører som en samlet vurdering sige, at jeg stort set ikke har sympati for nogen af de fremsatte beslutningsforslag – måske med undtagelse af beslutningsforslag nr. B 112, hvor man foreslår en forhøjelse af det faste lønmodtagerfradrag. Der kunne godt være mange ting, der talte for en forhøjelse af dette lønmodtagerfradrag, en naturlig ajourføring af dette lønmodtagerfradrag, men tiden er næppe inde til det på nuværende tidspunkt, så vi føler os nødsaget til at afvise også det forslag.

I beslutningsforslag nr. B 113 om den skattemæssige behandling af biler, der benyttes både erhvervsmæssigt og privat, mener SF at der foreslås en forenkling. Det er jeg egentlig ikke enig i. Jeg synes også, bemærkningerne fra SFs side til forslaget tydeliggør, at der slet ikke er nogen forenkling i den idé, SF her er kommet med. Hvis man vil se på det retfærdige, synes jeg ikke, at et generelt skøn, som SF her lægger op til, er mere retfærdigt end et individuelt skøn, tværtimod. I bemærkningerne taler man om den modvilje, borgerne nærer over for myndighederne. Jeg må sige, at jeg ville være nervøs for, at en gennemførelse af netop det forslag ville føre modviljen. Det er i øvrigt et område, der nok kunne tiltrænges forenklinger på, men jeg tror altså ikke, at det fremsatte forslag kan danne grundlag for sådanne forenklinger.

Med hensyn til beslutningsforslag nr. B 114 var det betryggende at høre skatteministeren sige, at de nys gennemførte ændringer på dette område tilfredsstillede regeringen, og man havde ikke aktuelle planer om ændringer. Mere generelt kunne man vel nok sige, at pensionsbeskatningsområdet er et meget utilgængeligt felt og en reform på dette område på et eller andet tidspunkt kunne være tiltrængt, men de konkrete forslag, SF

[Anders Poulsen]

her fremsætter, kan vi ikke gå ind for. Hvis SF i øvrigt har tanker om nødvendigheden af en reform på området, synes jeg ikke, der er grund til at foreslå de aktuelle ændringer, som man her stiller op i 3 punkter.

Vedrørende beslutningsforslag nr. B 115 og B 123, altså ophævelse af 3.000 kr.s fradraget, som både er foreslået fra SF og VS, kan jeg sige, at vi ikke kan medvirke til en sådan ophævelse. Vi mener tværtimod, at 3.000 kr.s grænsen, hvis den skulle ændres, burde hæves. Vi synes, at det opsparingsincitament, der ligger i disse ordninger, er rigtigt og godt. Vi må altså afvise begge de to forslag.

Med hensyn til beslutningsforslag nr. B 116 om ophævelse af fradragsretten for gaver vil jeg henvise til, at der allerede ligger et andet forslag fremsat i denne forbindelse. Derfor må vi betegne dette forslag som overflødig. Vi kan ikke medvirke til det.

Beslutningsforslag nr. B 117, hvor SF foreslår ophævelse af fradragsretten for indskud på etableringskonti, mener vi er et direkte skadeligt forslag. Etablering af selvstændig virksomhed i dette samfund er økonomisk meget vanskelig, og i stedet for at diskutere ophævelse af fradragsretten for indskud på etableringskonti, burde man diskutere forbedring af disse regler, bl. a. forbedring af den 5.000 kr.s grænse, som findes i disse regler. Denne 5.000 kr.s grænse er fastsat så langt tilbage som i 1965 og er ikke blevet reguleret siden da. Der kunne altså være meget, der talte for, at man forhøjede denne grænse. Jeg vil i forbindelse med det, jeg her har sagt, henvise til, at vi fra venstre har fremsat beslutningsforslag om iværksætterpolitik, og som led i dette forslag har vi netop været inde på en forhøjelse af den nævnte 5.000 kr.s grænse. Vi afviser også dette forslag fra SFs side.

Hagen Hagensen (KF):

Jeg hører til dem, der godt kan lide at komme i en blandet landhandel, og jeg hører såmænd også til dem, der godt kan lide at gå i en second hand shop en gang imellem og se på tingene, og det hænder da også, at jeg går i en marskandiserbutik, hvor der er noget for enhver smag, også for den dårlige. Når jeg skal til at tage fat på dette bundt her, føler jeg mig egentlig, som når jeg kommer ind et

af de steder – det er måske nærmest marskandiserbutikken.

Der har jo været nogle inde i butikken forud for mig. Den, der først var inde og kigge på varerne, skatteministeren, havde ikke lyst til at købe noget. Han har en god bekendt, hr. Erenbjerg, der heller ikke havde lyst til at købe noget af det, der var udstillet. Der var nogle undertoner om – måske mest hos hr. Erenbjerg – at det kunne godt have været, han ville have købt noget af det, hvis det havde stået på en anden måde eller været blandet sammen med noget andet, men det var ikke pakket ind på den måde, han kunne lide det, og derfor blev det heller ikke til køb dér.

Så kom hr. Anders Poulsen, og jeg må sige, at han nok var nærmest ved at ramme noget af det, jeg følte. Han har kigget på varerne, ligesom jeg har gjort. Der er noget for enhver smag. Når vi får varerne udstillet i værelse 38 en gang til, kommer vi til at se på nogle af dem, og der er da enkelte ting, jeg godt vil kigge lidt nærmere på.

Lad mig sige om den, der er mærket B 112, at lønmodtagerfradraget kan der være grund til at røre ved. Vi har fra vor side en gang imellem syntes, at det burde man gøre – ikke på den måde, det gøres her, men på anden vis – og vi er da rede til at se på denne vare, når den nu udstilles en gang til.

Om der ligger nogen forenkling i den måde, man udstiller B 113 på, er et spørgsmål. Jeg er nærmest enig med hr. Anders Poulsen. Jeg tror, det kommer til at gå ud på ét, det vil såmænd blive lige skidt. Man skal nok tage fat på en helt anden måde. I hvert fald springer det ud af bemærkningerne til denne vares anprisning, at man lige så vel risikerer, at nogle kommer til at betale for meget og nogle til at betale for lidt, hvis man indfører denne nye ordning.

B 114 er stillet hen i en krog, men jeg fandt dog frem til den. Den kan jeg slet ikke lide. Med hensyn til pensionsordninger ved forslagsstillerne på forhånd, at vi i den gruppe, jeg hører til, ikke har nogen som helst lyst til at købe nogle af de her tilbudte varer.

I forbindelse med B 115 fik jeg øje på en montre ved siden af, der hedder B 123. Den hører ganske vist ikke til samme firma, men man har fået lov til at udstille den i butikken her. Det drejer sig om ophævelse af 3.000 kr.s fradraget. Nej tak, tværtimod har vi

[Hagen Hagensen]

sammen med andre fremsat forslag om at forøge det og udtalt os derom. Heller ikke dér får man os til at være med til at købe.

Med hensyn til ophævelse af fradragsretten for gaver, B 116, siger jeg: hus forbi. Også dér har vi sammen med andre talt for, at man nærmest skulle sørge for, at dette beløb blev gjort større. Selv kunde nr. 2, hr. Erenbjerg, udtalte en vis tilfredshed med, at man bevarede den regel, man nu har. Det bliver altså heller ikke til handel om dette.

Så er der B 117 tilbage. Jeg må se på det på den måde, at hvis ikke ungdommen skulle have en chance for en gang imellem at få noget ud af det, de gerne vil selv, hvis de ikke sætter noget hen til det, ikke sparer op og sørger for, at de kan bruge det senere til at sætte foden under eget bord, ja, så synes jeg ikke, der er så særlig meget ved noget af det, så jeg må beklage over for dem, der har udstillet varerne her, at B 117 får man heller ikke os som potentiel kunde til.

Som sagt, når vi mødes i værelse 38, hvor man gentager udstillingen, vil vi være med til at drøfte varerne ud fra det syn, jeg har givet udtryk for i dag. Det bliver også nok det endelige.

Dohrmann (FP):

Jeg håber ikke, at hr. Hagen Hagensen's bemærkninger om tilbud og varer skal opfattes således, at de konservative igen er villige til at gå på udsalg. Det har vi før oplevet.

Jeg vil gerne sige om forslagene som sådan, at det er snart ved at være kutyme, at vi bliver inviteret til bunkebryllup af SF om tirsdagen, hvor man fremsætter en lang række forslag til folketingsbeslutning. Man kunne måske her sige, at det ville være rimeligt, om partier, der fremsætter forslag, gjorde sig så megen umage, at de udarbejdede nogle egentlige lovforslag i stedet for bare at lægge sådan nogle strøtanker frem, som man faktisk på forhånd ved ikke vil blive gennemført, og som forslagsstillerne måske heller ikke inderst inde ønsker gennemført. Det ved jeg ikke.

I hvert fald skal det siges, at hver eneste gang, både i den senere tid og også længere tilbage, nogen har foreslået en eller anden stor reform, så har det været ensbetydende med, at borgerne kom til at betale noget mere. Nogle af disse forslag vil også betyde, at

der kommer nogle flere penge ind i de offentlige kasser. Jeg må sige, at vi mener altså, at pengene ligger bedst i borgernes lommer, og det gælder, uanset om det er lønmodtagere, eller det er andre befolkningsgrupper, det drejer sig om.

Vi mener simpelt hen, at det, man skulle tage at gøre, var at sætte den skattefrie bundgrænse op, kort og godt. Så giver man alle befolkningsgrupper en rimelig behandling, man begynder ikke at skelne imellem, om en mand er lønmodtager, eller om han har en lille selvstændig virksomhed. Derfor kan vi ikke støtte de foreliggende forslag.

Det eneste forslag – og det er i modsætning til venstres ordfører – som jeg gerne vil have undersøgt lidt nærmere i udvalget, er forslaget vedrørende de biler, som man benytter både til erhvervsmæssig og til privat kørsel, for det er da rigtigt, som forslagsstillerne skriver, at der er alt for meget bureaukrati forbundet med at finde ud af det. Man savner nu noget i forslaget eller i hvert fald i bemærkningerne. Der kunne godt have stået et par ord om, hvor forslagsstillerne mener at grænsen skal være. Hvor mange kilometer mener forslagsstillerne det vil være rimeligt at ansætte den private bilkørsel til? Hvis vi tager sådan noget som handelsrejsende f. eks., så ved jeg, at der er mange, der har vrøvl med skattemyndighederne. Når de ligger og suser rundt hele ugen på landevejene, er tvunget til at opholde sig på landevejene, så er der én ting, man kan være sikker på at de ikke gør, når de kommer hjem og skal holde weekend, det er at starte bilen og køre på weekendtur. Hvis det er sådan, at SF har forestillet sig noget med, at de skulle betale skat af en privat kørsel på f. eks. 20.000–25.000 km om året, så vil det være helt urimeligt. Her har vi altså et tilfælde, hvor nogle vil blive ringere stillet i forhold til de nugældende regler. Men det kan vi måske høre et par ord om, når forslagsstillerne nu kommer på talerstolen.

Bernhard Baunsgaard (RV):

Den række af beslutningsforslag, som behandles her under ét, vedrører jo fradrag. Jeg er enig med forslagsstillerne i, at der er meget god grund til at overveje, om vores indkomstskattesystem overhovedet kan fungere på rimelig måde med alle de fradrag, vi har.

[Bernhard Baunsgaard]

Derfor er jeg da godt tilfreds med, at man fra VS' og SFs side fremsætter disse forslag. Nogle af forslagene synes jeg er mere velbegrundede end andre, men jeg skal ikke indvende noget mod ét eneste af dem.

Men vi er nok nødt til at være realister og indse, at når de fremsættes på dette tidspunkt af året, bliver der ikke tale om nogen egentlig udvalgsbehandling; der kan selvfølgelig stilles nogle spørgsmål, men det er tvivlsomt, om vi når at få nogen af spørgsmålene besvaret. Men hvis jeg kender de to partier ret, vil de nok benytte den udvej at genfremsætte forslagene straks, når næste samling tager sin begyndelse, og så kan vi tage fat på det. Jeg tror, at vi er nødt til at gennemarbejde hele dette område, hvis vi ønsker, at vor indkomstbeskatning skal fungere sådan, at dog i hvert fald et flertal af skatteborgerne finder, at der er en vis rimelighed tilbage i det hele.

Flygaard (DR):

Til indledning vil jeg gerne gøre et par få principielle bemærkninger. Det er selvfølgelig rigtigt, at man er nødt til at have nogle fradragsregler under et indkomstkattesystem, og der er vel også almindelig enighed om, at egentlig erhvervsbetingede udgifter skal kunne fradrages ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst, medens der kan være nogen uenighed om, hvor denne grænse rettelig og rent faktisk går.

Man kan ud fra en række forskellige synspunkter ønske at have fradragsret på en række områder; man skal så, alt andet lige, blot erkende og vedgå, at en forøget fradragsret medfører, at den procent, skatten skal udskrives med, bliver lige så meget højere, og dermed giver man sådan set også anledning til en debat om en for høj udskrivningsprocent og en for høj beskatning.

Jeg vil også gerne til indledning komme med en principiel bemærkning om standardfradraget. Jeg erkender, at standardfradraget ud fra et administrativt synspunkt kan være at foretrække, men når man fastsætter standardfradraget som et bundfradrag, indebærer det også, at en række skatteydere, der rent faktisk ikke har fradragsberettigede udgifter på det pågældende område i henhold til den gældende lovgivning i øvrigt, alene af den grund får et fradrag, og det medfører så igen,

alt andet lige, at der kommer et provenutab, som man så må dække ind. Men medens der altid er forholdsvis stor interesse for at klare nogle fradragsproblemer, viser det sig rent faktisk, at når regningen skal betales, fordi man har fået et mindre udskrivningsgrundlag, er enigheden normalt ikke nær så stor.

Når det er sagt, vil jeg gerne på mit partis vegne knytte nogle bemærkninger til denne række af forslag, fremsat af SF og et enkelt af venstresocialisterne.

For det første er der spørgsmålet om forhøjelse af det faste lønmodtagerfradrag. Ud fra et administrativt synspunkt er der meget, der taler for det, men nu oplyste skatteministeren jo, at det ville koste 1,6 mia kr., og så må man ud fra et statsfinansielt synspunkt nok pege på, at der skal skaffes dækning herfor på et andet område, men ud fra en pristalsreguleringsbetragtning er der ingen tvivl om, at i hvert fald det faste lønmodtagerfradrag burde sættes op.

Forslaget til folketingsbeslutning om forenklet skattemæssig behandling af biler, der benyttes både erhvervsmæssigt og privat, synes jeg nok er for firkantet og vil give anledning til en række urimeligheder, selv om det administrativt er nemt, og derfor kan retsforbundet ikke medvirke til gennemførelsen heraf.

Forslaget om en reform vedrørende pensionsordninger kan vi heller ikke medvirke til, for vi mener ikke, det er umiddelbart rimeligt under et indkomstkattesystem at fastsætte en øvre grænse. Nogle får måske råd til at have en pensionsordning hele deres tid igennem, medens andre kun til slut får råd til at lave en pensionsordning. Derfor mener vi, det under de givne forhold er uhensigtsmæssigt med en sådan grænse. Forslaget om beskatning af værditilvæksten er vi mere fleksible over for. Vi siger nej til forslaget om at gennemføre en ekstra hård beskatning i forbindelse med emigration.

Forslaget til folketingsbeslutning om ophævelse af fradragsretten for gaver kan vi principielt give vor tilslutning.

Forslaget til folketingsbeslutning om ophævelse af fradragsretten for indskud på etableringskonto kan vi ikke medvirke til på det givne grundlag, for det kan vel ikke helt bestrides, at denne ordning kan være en støtte for de lønmodtagere, der påtænker at blive

[Flygaard]

selvstændigt erhvervsdrivende på et senere tidspunkt.

De to sidste forslag, der begge drejer sig om ophævelse af 3.000 kr.s fradraget, vil retsforbundet gerne være med til at se på i skatte- og afgiftsudvalget.

Rahbæk Møller (SF):

Indledningsvis skal jeg sige, at vi naturligvis tilslutter os VS' forslag nr. B 123, som jo indeholdsmæssigt er identisk med vores eget forslag B 115. Specielt skal jeg anbefale bemærkningerne til VS' forslag som en både underholdende og belærende læsning.

I øvrigt er det kun de radikale og retsforbundet, som jeg kan takke for en nogenlunde positiv modtagelse. Specielt er det skuffende at sammenligne skatteministerens tale i dag med den daværende skatteministers oplæg til en skattereform fra juni 1978. En række af de fradrag, som vi foreslår ophævet, blev også foreslået ophævet i dette skattepolitiske oplæg, som hr. Erenbjerg da også var inde på. Men nu vil socialdemokratiet altså ikke være med.

Hr. Erenbjerg begrundede afvisningen med, at der i dag ikke er flertal for en skattereform. Nej, det er der ikke, hvis socialdemokratiet ikke vil. I øvrigt troede jeg, at det netop var den nuværende regerings politik at gennemføre en skattereform i småbidder.

Hvad angår modtagelsen af de konkrete forslag, blev der ytret en del interesse for at hæve det faste lønmodtagerfradrag til 4.000 kr., men det blev afvist af bl. a. socialdemokratiet og retsforbundet med, at det var for dyrt; det kostede 1,6 mia kr. Til det vil jeg blot sige, at det ikke er vores hensigt hverken at forøge eller formindske statens provenu. Dette forslag skal naturligvis ses i sammenhæng med de øvrige forslag, hvoraf flere ville give et øget provenu, der mere end kunne dække disse 1,6 mia kr.

Så er der forslaget om nye regler for biler, der bruges både erhvervmæssigt og privat. Der oplyste skatteministeren, at der var sat et arbejde i gang, og det er da meget glædeligt, at der nu sker noget.

Både hr. Anders Poulsen og hr. Hagen Hagensen viste interesse, men sagde, at forslaget ikke betød en forenkling. Specielt hr. Hagen Hagensen sagde, det kunne ende med, at nogle skulle betale lidt mere og nogle

skulle betale lidt mindre end efter de gældende regler. Ja, det er da klart. Med dette forslag er der tale om en forenkling; det vil sige, at vi opgiver nogle millimeter af retfærdigheden, og det betyder jo, at nogle skal betale lidt mindre og nogle lidt mere.

Hr. Dohrmann viste stor interesse for dette forslag og ville have at vide præcist, hvor mange kilometer vi tænkte på. Vi har ikke bundet os til noget tal – det er noget, der skal forhandles om – men i bemærkningerne har vi nævnt 8.000 km som et udgangspunkt; det er af en størrelsesorden, som er meget almindelig i dag.

Pensionsreformen afviste ministeren bl. a. med, at der var gennemført ændringer både i juni, i december og nu i marts. Det er jo rigtigt nok, men der er tale om ganske ubetydelige ændringer og på andre områder end dem, vi foreslår. Det, vi først og fremmest agter at gøre noget ved, er den skattefri rentetilskrivning, for som enhver med kendskab til samfundsøkonomi vil vide, er der i virkeligheden her tale om en bombe under samfundsøkonomien: disse vildtvoksende formuer, som i dag er oppe på 80 mia kr., og som vokser med en 25. pct. om året, vil på et eller andet tidspunkt sprænge det hele, og derfor er det nødvendigt at gribe ind både af retfærdighedshensyn og af samfundsøkonomiske årsager.

Hr. Anders Poulsen følte sig beroliget over, at ministeren afviste en reform på dette punkt og sagde samtidig, at en reform var tiltrængt. Jeg forstod ikke, hvad han mente, for at sige det ligeud. Hvad angår forslaget om ophævelse af 3.000 kr.s fradraget, var det noget af det mere skuffende, at retsforbundet kun kunne sige, at de ville se på det, og at ministeren og hr. Erenbjerg direkte afviste det. At hr. Anders Poulsen og hr. Hagen Hagensen afviste det, kom ikke som nogen overraskelse for os, for vi har i de sidste dage set i aviserne, at netop dette fradrag udnyttes til en ny skattefidus: salg af sommerhusgrunde i forbindelse med udnyttelse af 3.000 kr.s fradraget; det er en fidus, der breder sig som en steppebrand lige nu. Derfor er det ikke så mystisk, at de partier, der normalt beskytter spekulanter, går imod det, men det er lidt kedeligt, at det store arbejderparti ikke vil gå ind for det. De burde læse Aktuelt noget mere; der står meget om netop den sag.

[Rahbæk Møller]

Forslaget om ophævelse af fradragsretten for gaver blev også afvist af et flertal. Dog så jeg, at både hr. Bernhard Baunsgaard og hr. Flygaard var indstillet på at gøre noget ved det, og det var glædeligt.

Forslaget om ophævelse af fradragsretten for indskud på etableringskonti blev afvist med, at den gældende ordning var en støtte til unge, der etablerede sig. Var det ikke en af de ting, vi blev belært om i december, da vi gjorde op med adgangen til at investere i kommanditselskaber med udgangspunkt i en etableringskonto, at en utrolig masse mennesker kom i klemme, fordi de aldeles ikke agtede at etablere sig som noget som helst, men udelukkende benyttede etableringskontoen som en skattefidus? O. k. det er da rigtigt, at vi fjernede den adgang, og det blev der grædt meget over, for hvad skulle alle de stakkels mennesker, der i god tro havde oprettet en etableringskonto, nu gøre? Jeg kan berolige folk med, at de er i fuld gang med at finde andre løsninger: interentselskaber kan under visse omstændigheder bruges på samme måde, og det udvikles nu. Jeg har da ikke noget imod at give folk, der etablerer sig, rimelige vilkår, men ordninger som indskud på etableringskonti bruges ikke primært af folk, som etablerer sig, men af folk, der har råd til det, til skattefiduser. Derfor må vi finde andre veje og lukke denne her.

Waldorff (VS):

Det er rigtigt, at ordlyden af vores forslag er identisk med SFs forslag, og det skyldes, at vi ikke rigtig har talt sammen, inden vi hver for sig indleverede forslagene, men det sker der jo nok ikke den store ulykke ved.

Hvad angår forslaget om ophævelse af 3.000 kr.s fradraget, var det ærlig talt meget svært at genkende dette fradrag i den socialdemokratiske ordførers udlægning, hvor der blev talt om, at det var et fradrag, som de små i samfundet kan benytte sig af, og at det ikke var særlig rimeligt specielt at ville ramme dette fradrag.

Til ære for den nuværende, de tidligere og de kommende socialdemokratiske ordførere har vi faktisk i bemærkningerne optrykt det svar, vi fik, da vi spurgte, hvem det egentlig er, der benytter sig af dette 3.000 kr.s fradrag. Til hr. Erenbjergs store skuffelse, når han nu kommer hjem og læser bemærknin-

gerne til det forslag, han har kommenteret, må han konstatere, at det faktisk er sådan, at det bliver benyttet ti gange så hyppigt af de store indtægter som af de små. Det er nemlig sådan, at 86 pct. af indtægter over 140.000 kr. har udnyttet 3.000 kr.s fradraget, mens det kun er 9 pct. af de laveste indtægter, som udnytter 3.000 kr.s fradraget. Det er samtidig sådan – og det kan man også læse af tabelterne – at de store indtægter har betydelig større gavn af det, fordi fradragsfordelen jo er større med den stigende marginalskatteprocent. Endelig er det sådan, at de store indtægter udnytter 3.000 kr.s fradraget i kroner og øre dobbelt så meget, som de mindre indtægter gør. Der er altså ikke meget tilbage af det, som tidligere ordførere har kaldt »husmandsfradraget«, og som af den socialdemokratiske ordfører nu bliver kaldt det fradrag, som de små i samfundet kan drage nytte af.

Man har talt meget om forskellige formål med 3.000 kr.s fradraget, og pensionsformålet har været nævnt som ét af dem. Dér må man selvfølgelig spørge, om det er rimeligt, at man, som det er anført i det eksempel, vi har brugt her, for en indbetaling på 32.000 kr. kan hente sig en forsikring, som så kan bruges til pension, på 564.000 kr. Det er en helt uhørt forrentning af en pensionsindbetaling. Man kan sammenligne det med – og det har vi også gjort i bemærkningerne – hvordan en tilsvarende indbetaling til alderspension ville se ud, hvis man gik ud fra, at den skulle dække inflationen, og dér er tale om beløb, som ligger nede på $\frac{1}{3}$ af det, som man reelt henter ud af de forsikringsfiduser, der her er tale om.

Der er også talt om, at ordningen har et opsparingsformål, og at det er vigtigt for samfundet, at man får sparet penge op. Vi hørte også den udtalelse fra hr. Anders Poulsen fra venstre, at man netop skulle fremme de opsparingsformål, som ligger i den type af forsikringsordninger, herunder 3.000 kr.s fradraget. Det er faktisk sådan – og det har vi fået underbygget med det eksempel, vi har regnet igennem – at det ikke giver nogen opsparing, men giver en statsligt styret fordeling fra de dårligst stillede, som må bidrage generelt over skatterne, til de bedst stillede, som har mulighed for at udnytte disse forsikringsfiduser. Det er det generelle i ordningen,

[Waldorff]

og det er det, som er illustreret i eksemplerne.

Jeg skal meget kort til sidst lige sige, at de begrundelser, som vi fik fra socialdemokratiet og regeringen for at afvise forslaget ud over det her med »de små i samfundet«, ikke var alt for overbevisende; faktisk gjorde skatteministeren sig ikke engang den umage at begrunde, hvorfor man afviser 3.000 kr.s fradraget. Før socialdemokratiet indgik forliget med kristeligt folkeparti, de radikale og CD, var der faktisk flertal for afskaffelse af 3.000 kr.s fradraget i denne sal. Så vidt jeg forstår, står det radikale venstres stadig væk ved, at dette fradrag bør afskaffes. Retsforbundet er jeg ikke helt sikker på, men for to måneder siden mente retsforbundets skattepolitiske ordfører også, at man skulle afskaffe 3.000 kr.s fradraget. For de samme to måneder siden mente skatteudvalgets formand, hr. Tastesen, også, at man burde afskaffe 3.000 kr.s fradraget. Men nu, hvor man har indgået dette forlig, har man tilsyneladende skubbet alt, hvad der hedder selv små forbedringer af skattesystemet, til side. Det var ikke en begrundelse, vi fik fra skatteministeren, men det kunne da være spændende ved lejlighed at høre, om der skulle være en anden begrundelse.

I hvert tilfælde kan man ikke benytte den begrundelse, som den socialdemokratiske ordfører også gav, nemlig at disse ændringer i skattesystemet og sanering af fradragene hører hjemme i en større helhed, nemlig i forbindelse med en skattereform, som der ikke er mulighed for at gennemføre i det nuværende folketing, for det er faktisk sådan, at socialdemokratiet er gået i gang med at fjerne fradrag, også selv om det ikke er muligt at komme igennem med den større helhed, man taler om. Socialdemokratiet har fremsat et forslag om at begrænse forsørgelseskontrakterne ved at fastsætte en 6.000 kr.s grænse for forsørgelseskontrakter. Den duer altså ikke, den argumentation fra socialdemokratiets side, at man afviser nu at gøre noget ved 3.000 kr.s fradraget med den begrundelse, at man ikke vil gøre noget ved fradragene i småbidder, men vil se det som led i en samlet reform, medmindre det er den anden fortolkning, som er rigtig, nemlig at man gerne vil fjerne fradrag, men kun på det punkt, hvor man kan ramme allermost asocialt, og hvor man er sikker på at få klap-

salver fra højre side i salen, altså forsørgelseskontrakterne, men ikke på dette punkt, der hedder 3.000 kr.s fradraget.

Det kunne ellers være interessant nok at diskutere med socialdemokratiet, om man er interesseret i det provenu, som en ophævelse af 3.000 kr.s fradraget ville give. Det ville give et sted mellem 1.200 og 1.500 mill. kr., altså op imod 1½ mia kr. i 1980-81, hvis man afskaffede 3.000 kr.s fradraget. Det er lige så meget som tre gange besparelsen på hele socialindkomstbegrebet, og det er mere end den forringelse af personfradraget og forhøjelse af udskrivningsprocenten, som man netop har fremsat forslag om sammen med forligspartierne. Jeg mener faktisk, at afvisningen af at afskaffe 3.000 kr.s fradraget trænger til en noget bedre forklaring fra socialdemokratiet og regeringen.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagenes overgang til anden (sidste) behandling
vedtoges uden afstemning.

Anden næstformand (Ninn-Hansen):

Jeg foreslår, at forslagene til folketingsbeslutning henvises til skatte- og afgiftsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Op- hold). Det er vedtaget.

Meddelelser fra formanden:

Anden næstformand (Ninn-Hansen):

Der er ikke mere på dagsordenen.

Der er foretaget ændringer i følgende udvalg:

Det politisk-økonomiske udvalg (20/5 80):

Udtræder: Rahbæk Møller

Ny stedf.: Ingerlise Koefoed

Folketingets næste møde afholdes i morgen, onsdag den 21. maj, kl. 13.00.

Angående dagsordenen skal jeg henvise til den i salen opslåede dagsorden.

Mødet hævet kl. 16.44